

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 14P/130/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223202611
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2024:2223202611.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou, v mimosporovej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Á. H., H.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov - matka: C. L., Q.. P., H.. XX.XX.XXXX, C. Z. XXXX/XX, O., otec: R. H., H.. XX.XX.XXXX, C. Q. H.Z.. XXX/XX, M. K., maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky: A. H., Q.. R., H.. XX.XX.XXXX, C. Q. H.. XXX/XX, M. K., o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým: Á. H., H.. XX.XX.XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 14P/40/2014-36 zo dňa 03.10.2014, a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd maloletého Á. H., H.. XX.XX.XXXX zveruje do výchovy a starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec maloletého je povinný platiť výživné na maloletého Á. v nevyhnutnej miere mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

IV. Stretávanie otca s maloletým dieťaťom sa neupravuje, ponecháva sa na dohodu rodičov.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.08.2023 sa navrhovateľka domáhala zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie dieťaťa jej do starostlivosti. Svoj návrh dôvodila tým, že jej maloletý syn bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke zo strany otca na základe rozsudku tunajšieho súdu č. k. 14P/40/2014-36 z 03.10.2014. Zároveň k návrhu pripojila aj svoj zdravotný záznam.

2. Žalobu doplnila podaním z 08.09.2023 v tom smere, že od doby zverenia uplynulo skoro 9 rokov. Navrhovateľka sa po zdravotnej stránke dala do poriadku, je riadne zamestnaná a má pravidelný príjem, riadne si plní záväzky. Počas tých rokov bola so synom v kontakte a bol u nej aj na pobyty. Aktuálne syn býva u nej, rozumejú si a vytvorili si spoločne rodinné prostredie.

3. K návrhu sa vyjadril kolízny opatrovník (č.l. 43) dňa 25.10.2023, a to tak, že bolo vykonané šetrenie výchovného prostredia maloletého u starej matky maloletého. Maloletý navštevuje 2.ročník SOŠ v M. K., škola ho baví. Došlo k zmene vo veci starostlivosti o maloletého, cez týždeň, keď má maloletý školu, býva u matky a keď má prax býva u starej matky. Maloletý je zdravý, má len bežné choroby. Jeho otec je

aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody. Matka maloletého žije s priateľom v O., je riadne zamestnaná, na výživu maloletého riadne prispieva. Vzťah medzi matkou a maloletým sa zintenzívnil, stará matka prejavila súhlas s návrhom. Úrad práce podporuje návrat maloletého do starostlivosti matky.

4. Úrad práce podaním z 27.10.2023 (č.l. 47) s tým, že dňa 25.10.2023 bolo vykonané šetrenie výchovného prostredia u matky (v O.). Domácnosť bola čistá a riadne zariadená vrátane potrieb maloletého. Matka je riadne zamestnaná s mesačným príjmom cca 630 eur. Jej priateľ je invalidným dôchodcom, ktorý má tiež mesačný príjem cca 1.200 Eur. Výchovné problémy s maloletým matka neuvádza. Maloletý je športovo nadaný, venuje sa aj hudbe, hrá na bicích nástrojoch, s rodinou chodia aj na výlety. Starostlivosť o maloletého je zo strany matky riadne zabezpečená.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom navrhovateľky - matky, starej matky a kolíznej opatrovníčky a jednak sa oboznámil s obsahom pripojených listinných dôkazov v súdnom spise.

6. Z rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 14P/40/2014-36 z 03.10.2014, právoplatného 13.01.2015 je zrejme, že maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky zo strany otca. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejme, že rodičia neboli schopní zabezpečiť maloletého vhodné výchovné prostredie, z dôvodu neustálych hádkam, bitkám, alkoholu, a tiež nestálemu bývaniu. Obaja rodičia súhlasili so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke.

7. Z lekárskej správy zo 16. 8. 2023 je zrejme, že matka je dlhodobo v kompenzovanom stave, v septembri 2023 zavŕši trojročné abstinovanie od alkoholu.

8. Z lustrácie v registri sociálnej poisťovne na matku maloletého (č.l. 5) je zrejme, že v období od 01.01.2019 do 01.10.2021 pracovala v Nemocnici s poliklinikou v O., od 20.01.2022 do 07.06.2023 pracovala pre spoločnosť N. U., K..Q..X., od 22.08.2023 pracuje pre spoločnosť L. A. v O.. Tiež poberá invalidný dôchodok vo výške 180,50 Eur (č.l. 55).

9. Z lustrácie v registri sociálnej poisťovne na otca maloletého (č.l. 10) je zrejme, že v období od 27.06.2023 pracuje v rámci výkonu trestu odňatia slobody v zariadení na výkon trestu v D.P.. Otec maloletého svoj trest bude vykonávať do 02.06.2025 (č.l. 26, 18T/62/2018).

10. Zo zmluvy o nájme bytu z 24.02.2023 (č.l. 17) je zrejme, že matka má nájomný vzťah k sociálnemu bytu s nájomným vo výške 283,44 Eur. K tomu prislúcha zálohový predpis za užívanie bytu s mesačnými výdavkami 75,34 Eur.

11. Z pracovnej zmluvy z 22.08.2023 (č.l. 22) je zrejme že matka pracuje pre spoločnosť L. A. v O., pričom tejto jej pracovnoprávny vzťah trvá.

12. Z lustrácie v registri sociálnej poisťovne na starú matku zo strany otca maloletého (č.l. 39) je zrejme, že stará matka poberá starobný dôchodok vo výške 490,80 Eur.

13. Zo správy mesta M. K. je zrejme, že stará matka zo strany otca požíva v mieste svojho trvalého pobytu dobrú povesť.

14. Otec maloletého súhlasil s konaním v jeho neprítomnosti a nemá námietky ohľadne zmeny zverenia maloletého, pokiaľ matka splní podmienky.

15. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

16. Podľa § 44 ods. 2 ZR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

17. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) ZR, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

18. Podľa § 44 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 45 ods. 1 ZR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

20. Náhradná starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodiča o dieťa v prípade, ak ju rodič nezabezpečuje alebo nemôže zabezpečiť.

21. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - matky i otca. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou oboch rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa prichádza k dlhodobejším nezhodám, príp. obaja rodičia alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí aj do starostlivosti inej osoby, v prvom rade blízkej osoby, čoho cieľom je ušetriť dieťa negatívneho vplyvu stresujúceho prostredia.

22. Podľa § 47 ods. 1 ZR, náhradná osobná starostlivosť zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

23. Podľa § 47 ods. 2 ZR, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

24. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, ktorú vykonáva nad maloletým stará matka zo strany otca je dôvodný. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine, vykonané dokazovanie, ako aj výpovede účastníkov konania, súd dospel k záveru, že bude v prospech maloletého dieťaťa, aby sa navrátilo k svojej biologickej matke do výchovy a starostlivosti. Matka má vytvorené priaznivé podmienky pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin, je zdravá, osobne sa stará o maloletého. Maloletý dôverne pozná výchovné prostredie u svojej matky a vytvorený pozitívny vzťah k nej aj k jej priateľovi. Zmena umiestnenia maloletého je v jeho najlepšom záujme. Je však pre rodinné vzťahy nesmierne dôležité akceptovať jeden druhého a v žiadnom prípade nebrániť možnému pozitívnemu rastu a zachovaniu rodinných väzieb. Matka si napravila svoje nevhodné návyky a dokázala vytvoriť pre maloletého vhodné výchovné prostredie. Otec maloletého, kolízny opatrovník ako aj stará matka zo strany otca podporili jej návrh.

25. Nakoľko je predpoklad, že aj v budúcnosti bude zo strany matky o maloletého riadne postarané, súd sledujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

26. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v troch vyhotoveniach. V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).